

nébih

termőföldtől
az asztalig

XXIX. Derzsy Napok

Balatonalmádi/Hunguest BÁL RESORT

2023. június 8-9.

Madárinfluenza-helyzet Magyarországon

Dr. Vajda Lajos

igazgató főállatorvos

NÉBIH Országos Járványvédelmi Központ

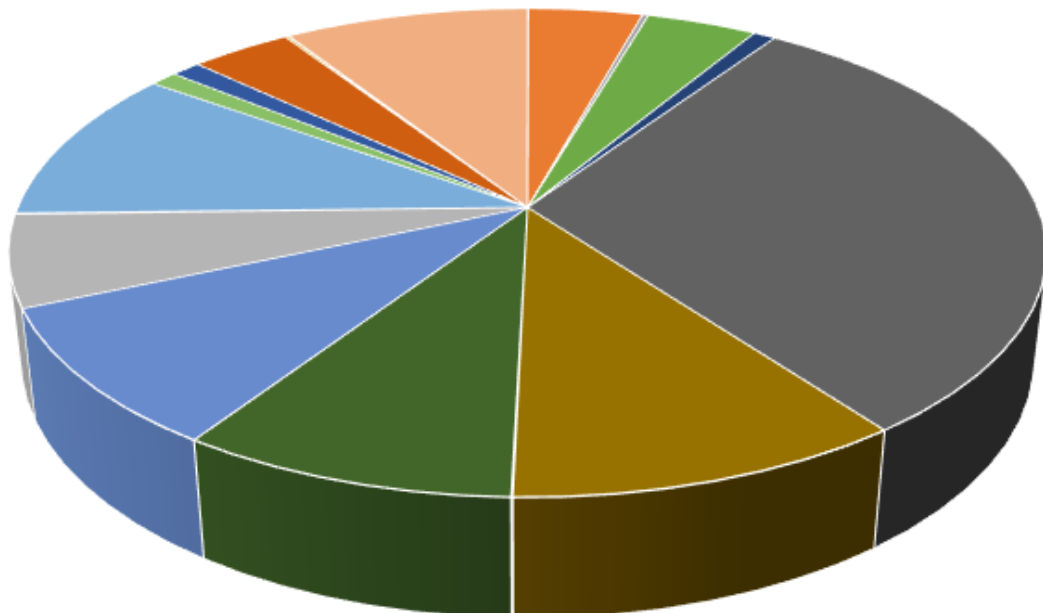
Mik a legnagyobb kockázatok?

- Elsődleges behurcolás – **vadmadárral történő közvetlen és közvetett érintkezés kizárása**
- Állat- és telepsűrűség – levegőben történő terjedés (szél, leömlés)
- Fóliasátras tartás ↔ kőépület
- Többfázisú tartás → állatmozgások, rakodómunkások, állatszállító járművek, kitrágyázás
- Személyforgalom, járműforgalom → integráción belüli, családon belüli, ismerősök közötti
- **Bármilyen a tartástechnológia – a járványvédelmi előírások folyamatos betartása → nem feltétlenül pénzkérdés!!!**

Jövőkép?

- nem fogunk tudni megszabadulni, mindig vissza fog térni
- Cél – ha meg is jelenik, ne terjedjen szét
- **Vakcinázás** – szakmai és kereskedelmi szempontok
- Durva és „fájdalmas” beavatkozásokkal lehet a **kockázatot mérsékelni**:
 - Fólia sátras tartás korlátozása
 - Többfázisú nevelés csak egy telephelyen – **szállítások minimalizálása**
 - All in / All out
 - Telepszámok korlátozása
 - **Kártalanítás** további szigorítása?
- **Meglévő előírások folyamatos betartása!!!**
- **Együtt gondolkodás** → mindenki keresse meg és találja meg a maga **felelősségét** és **lehetőségeit** (érdekérvényesítés?)

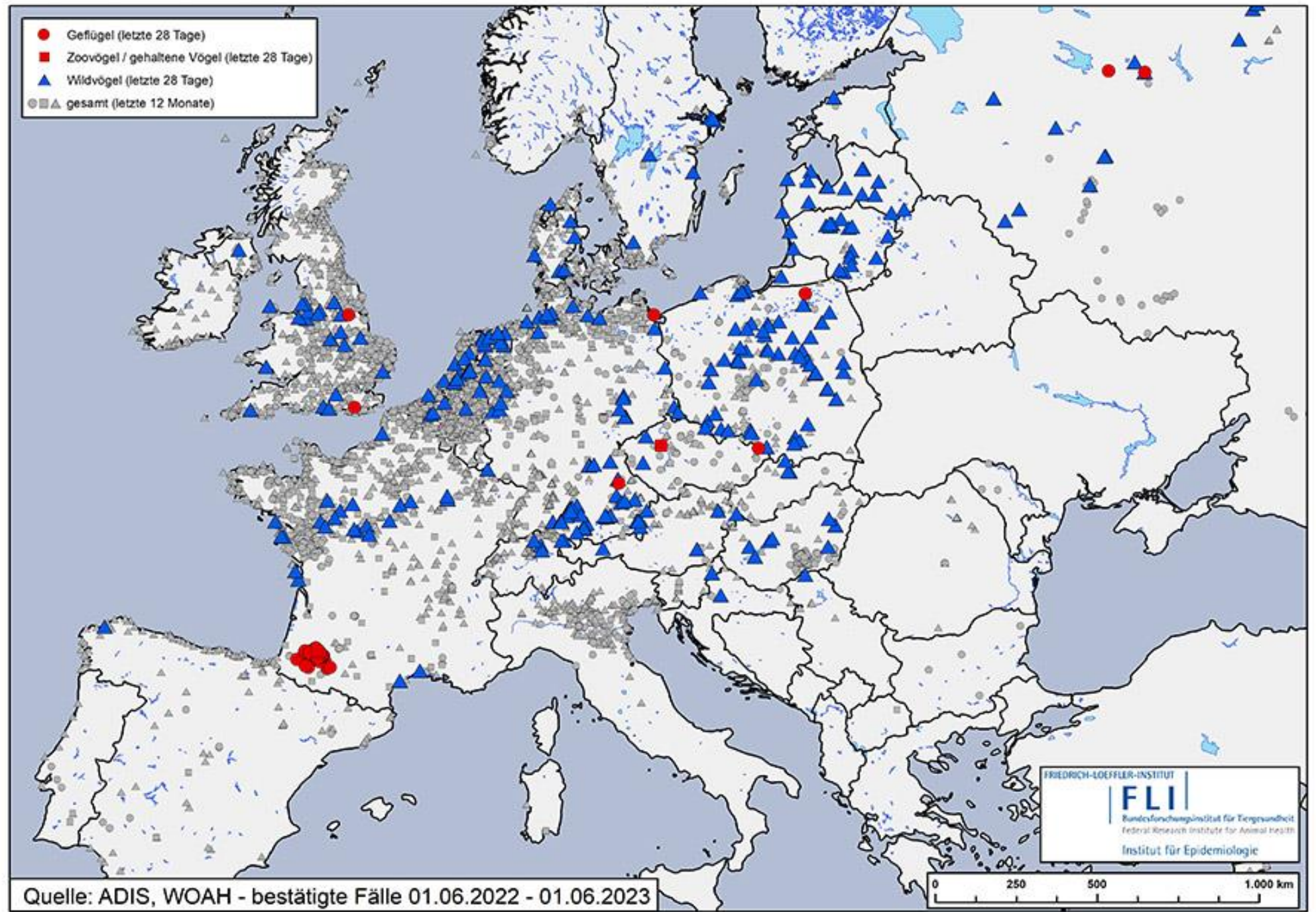
Állatlétszám



- | | | | |
|------------------------|------------------------|----------------------|-----------------------------------|
| ■ Ausztria | ■ Belgium | ■ Bulgária | ■ Ciprus |
| ■ Horvátország | ■ Cseh Köztársaság | ■ Dánia | ■ Észtország |
| ■ Franciaország | ■ Hollandia | ■ Írország | ■ Lengyelország |
| ■ Magyarország | ■ Moldovai Köztársaság | ■ Németország | ■ Norvégia |
| ■ Olaszország | ■ Portugália | ■ Románia | ■ Spanyolország |
| ■ Svájc | ■ Svédország | ■ Szerbia | ■ Szlovákia (Szlovák Köztársaság) |
| ■ Szlovénia | ■ Törökország | | |

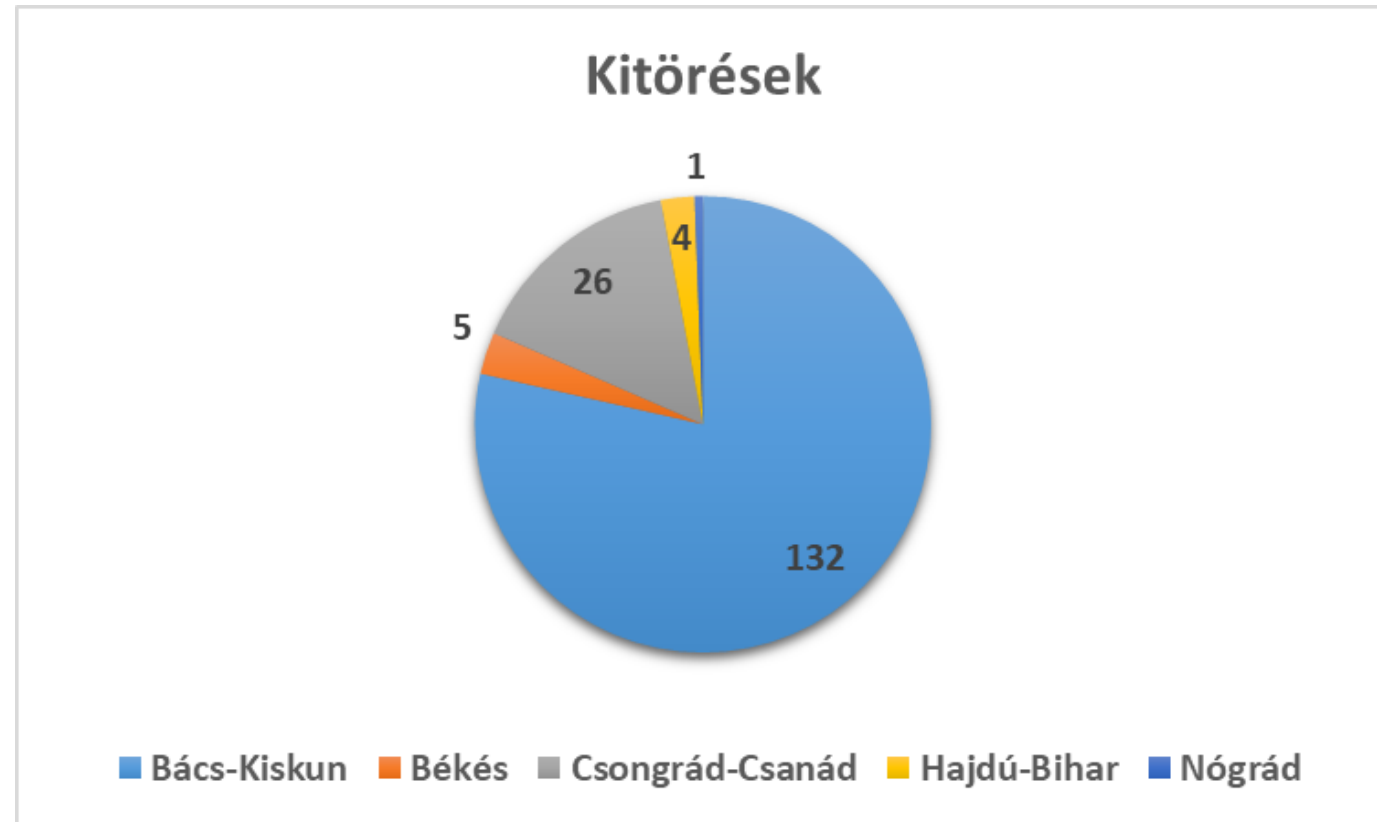
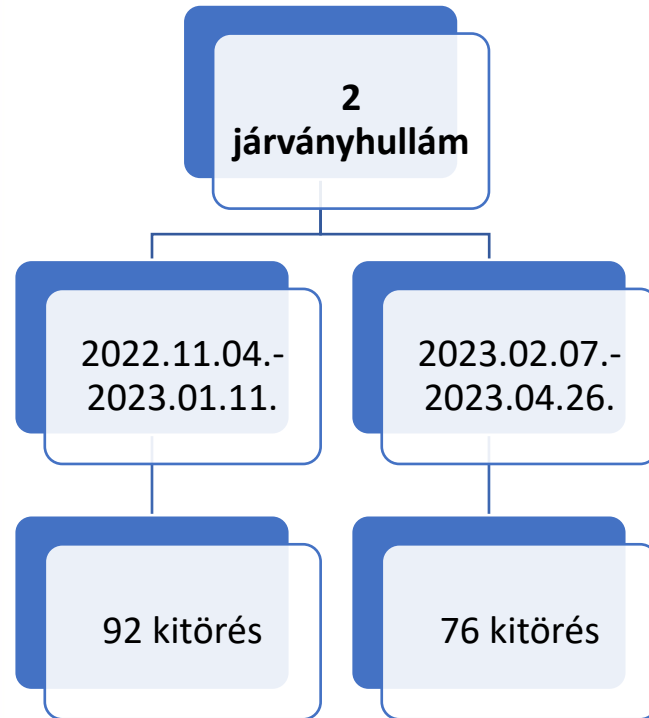
05
03
33
91
53
20
56
61
23
09
16
98
91
38
24
00
07
59
10
74
44
98
16
40
53
41
63

**Nemzetközi kitekintés
2022.06.01-től
napjainkig**



2022 őszi járvány adatai

Összesen **168 megerősített pozitív** eset van. 12 elsődleges és 156 másodlagos.



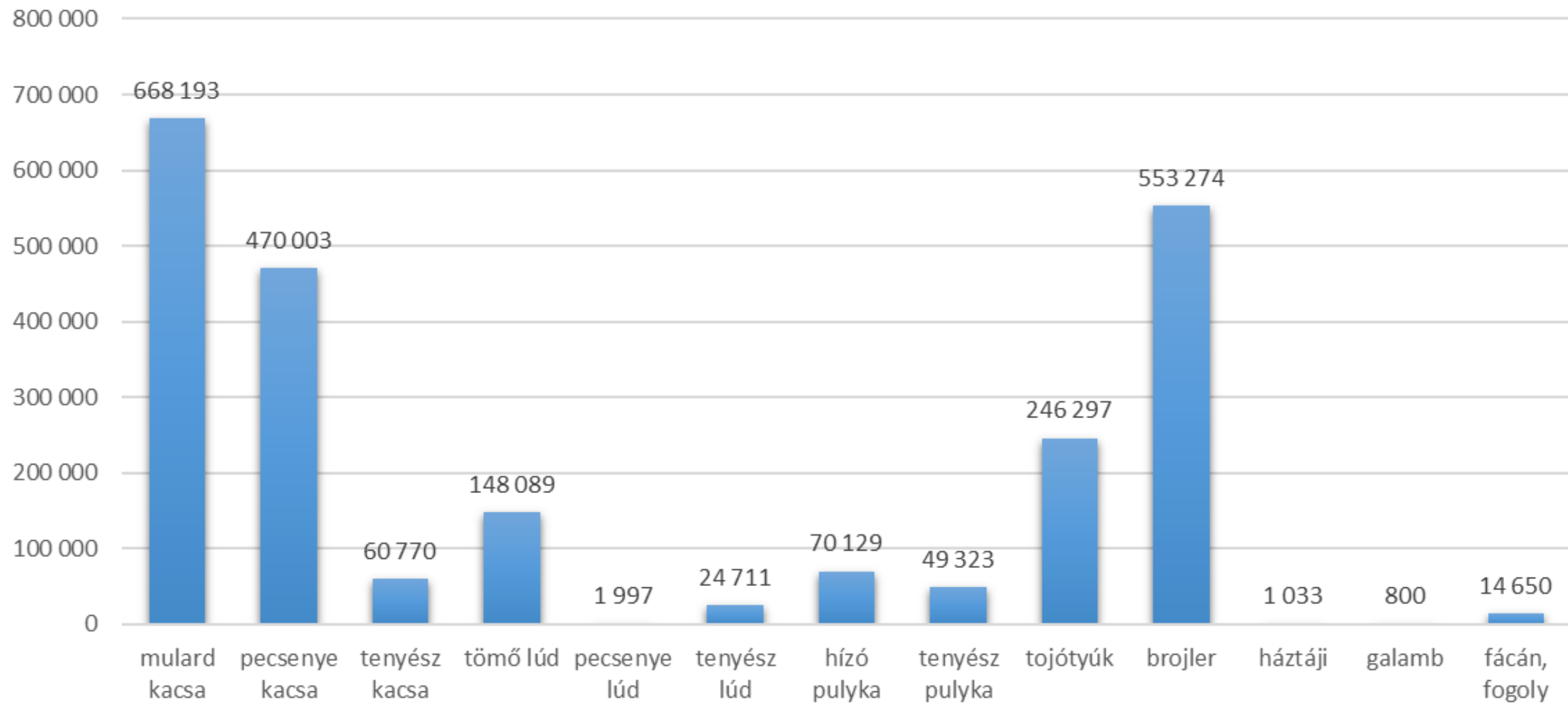
2022 őszi járvány adatai

Az eddig *kitöréssel, preventíven és gyanúval érintett* állatok száma összesen:
kb. 2.309.000 db 224 telepen.

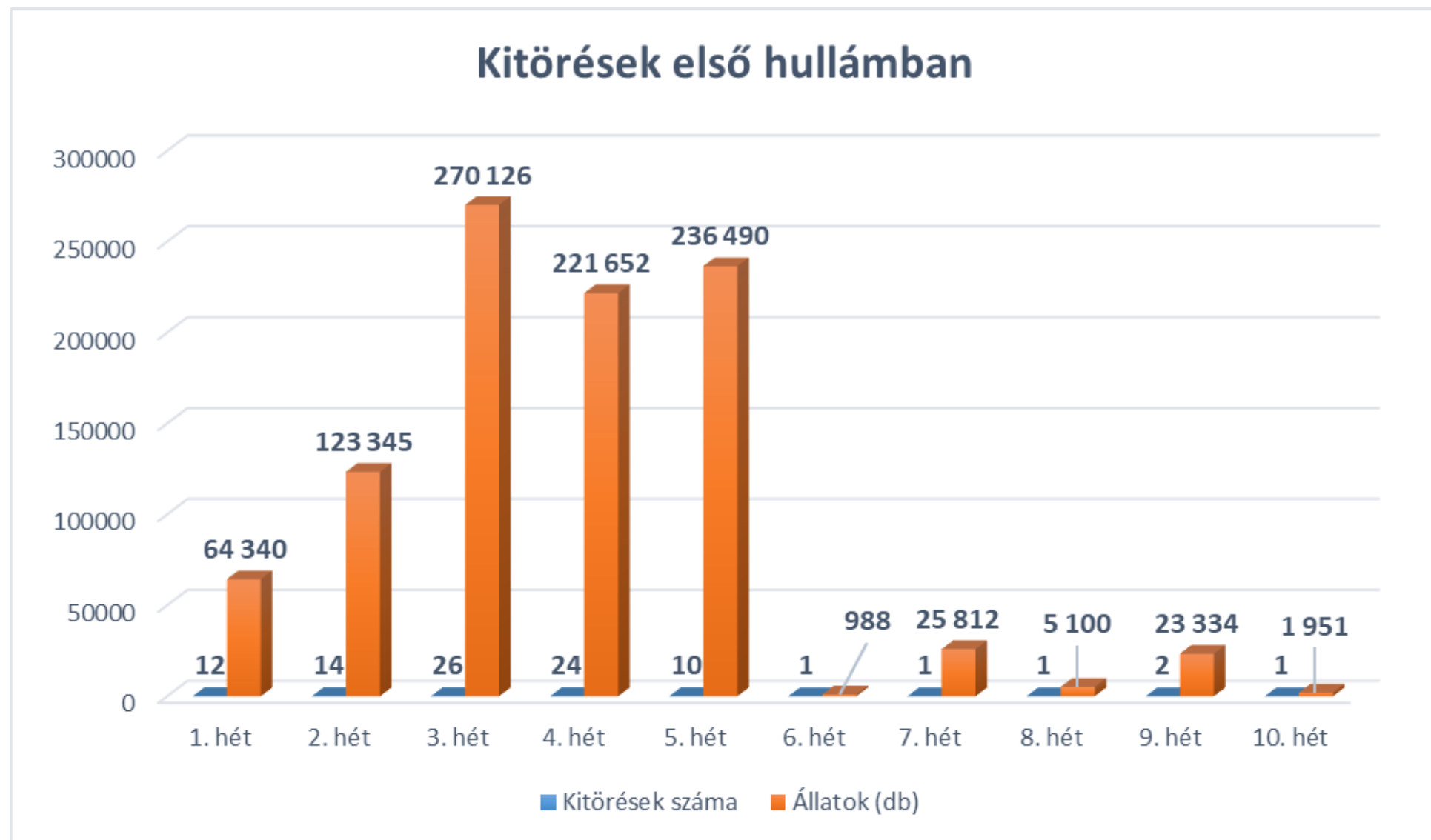
Telepek száma	Kitörés	Preventív	Gyanú alapján	Összesen
Bács-Kiskun	132	26	15	173
Békés	5	1	2	8
Csongrád-Csanád	26		6	32
Hajdú-Bihar	4	1	5	10
Nógrád	1			1
Összesen	168	28	28	224

Érintett állatok száma	kitörés	preventív	gyanú alapján	Összesen	<i>Ebből a ténylegesen leölt állatok száma</i>
Bács-Kiskun	1 507 852	152 158	249 047	1 909 057	1 790 905
Békés	12 492	14 101	2 036	28 629	27 035
Csongrád-Csanád	282 778		8502	291 280	282 433
Hajdú-Bihar	64 893	8 231	2 003	75 127	71 159
Nógrád	5 176			5 176	4 959
Összesen	1 873 191	174 490	261 588	2 309 269	2 176 491

Érintett állatok száma fajonként 2022. ősz

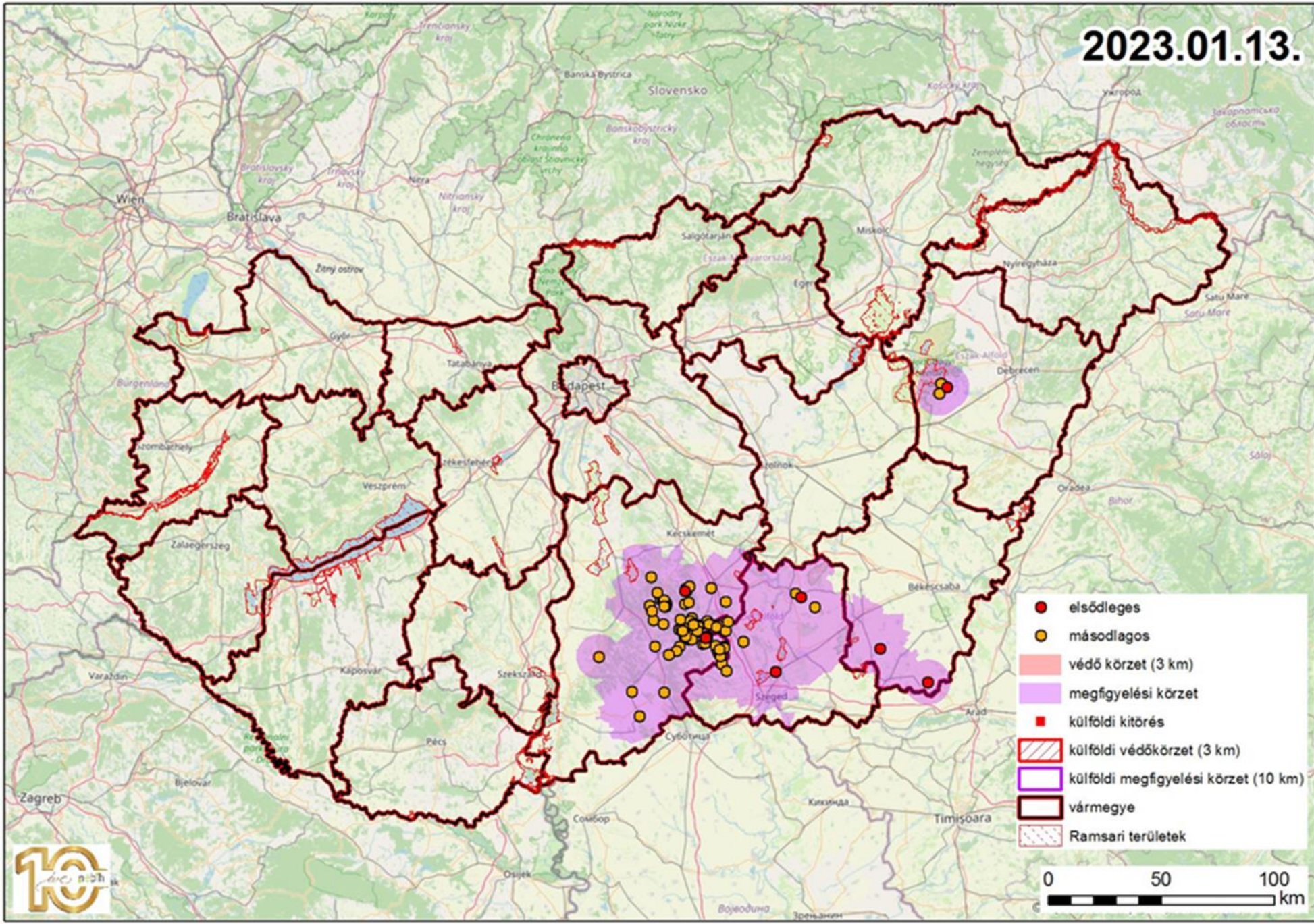


Első
járványgörbe
menete heti
megoszlásban:

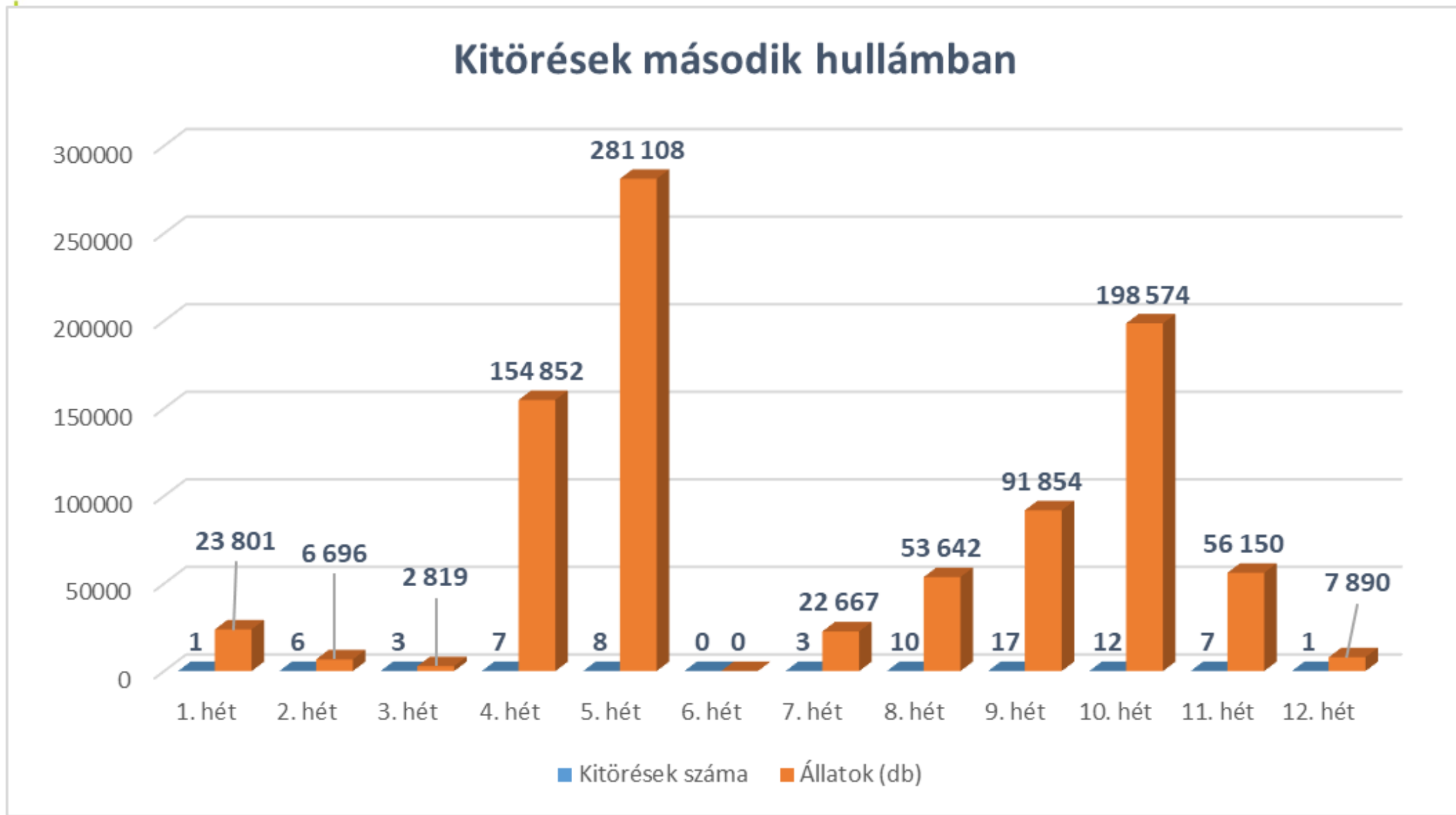


2023.01.13.

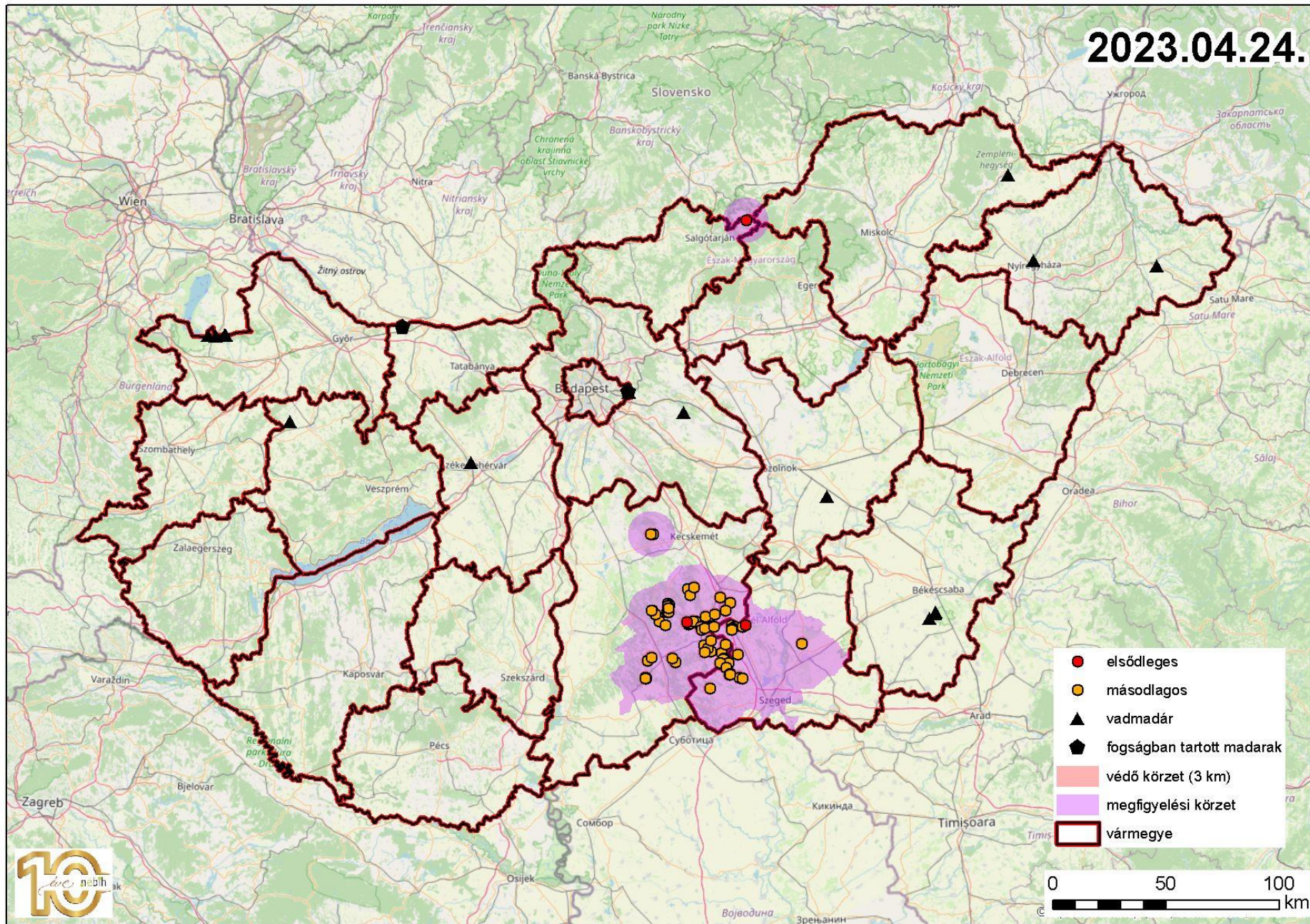
Első járványhullám legnagyobb kiterjedése



Második
járványgörbe
menete heti
megoszlásban:

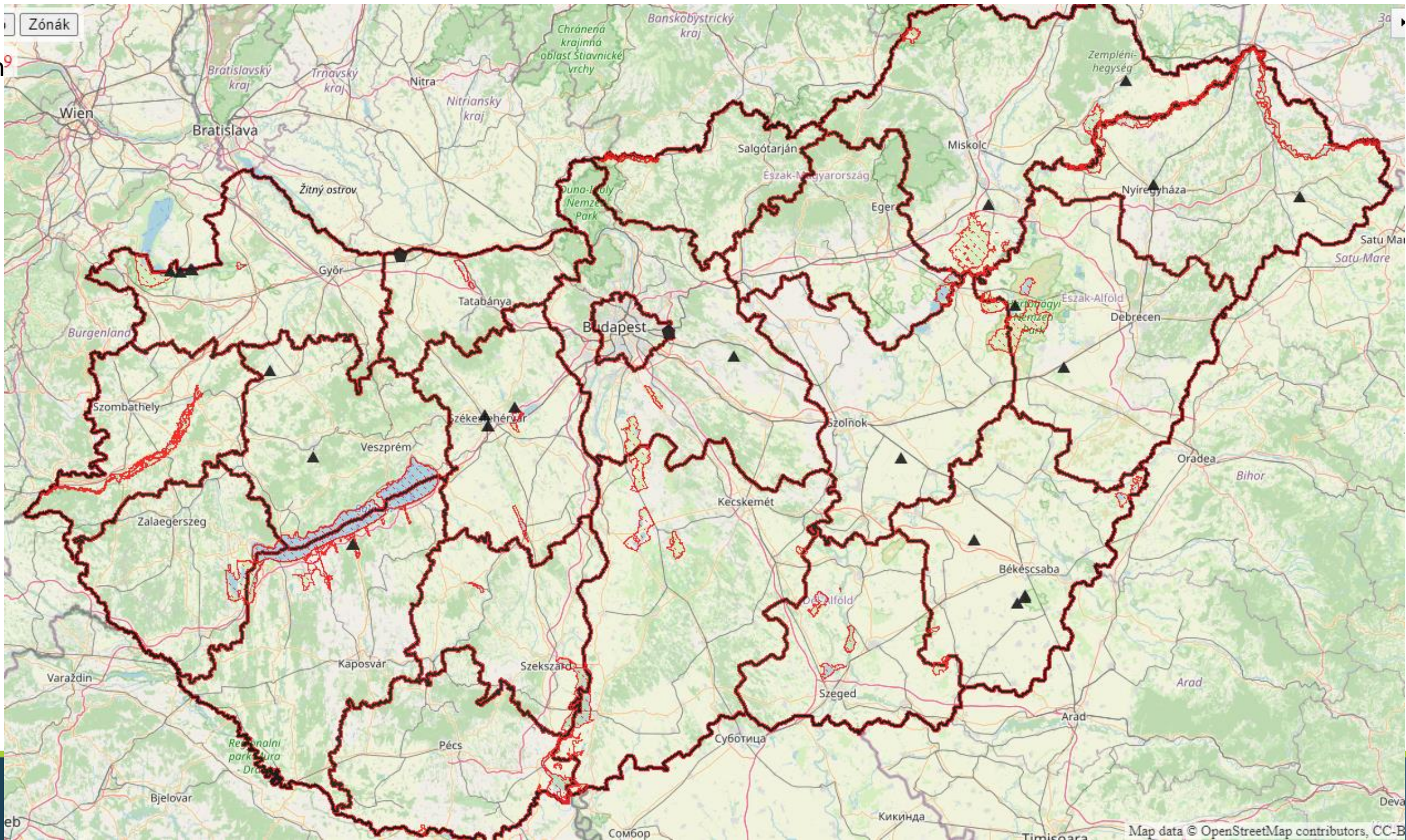


2023.04.24.



Második járványhullám legnagyobb kiterjedése

Vadm

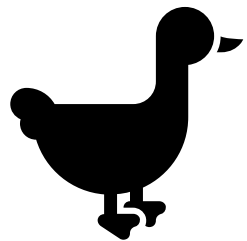


Fóliasátras tartás

Vármegye	igen	vegyes	nem	Végösszeg	igen és vegyes aránya (%)
Bács-Kiskun	76	20	36	132	72,7
Békés			5	5	0
Csongrád-Csanád	11	4	11	26	57,7
Hajdú-Bihar			4	4	0
Nógrád	1			1	100
Végösszeg	88	24	56	168	66,7

Egyfázisú/ többfázisú tartás

Vármegye	egyfázisú tartás	többfázisú tartás	Végösszeg
Bács-Kiskun	58	74	132
Békés	4	1	5
Csongrád-Csanád	25	1	26
Hajdú-Bihar	4		4
Nógrád	1		1
Végösszeg	92	76	168



Járvány tapasztalatai

Telepek távolsága vizes élőhelyektől

A vadmadarakkal történő elsődleges behurcolás, illetve annak veszélye miatt nagy kockázat, ha egy telep állandó vizes felszín, vizes élőhely közelében van.

- **2016-2017-ben** a 42 elsődleges kitöréssel érintett telep állandó vízfelszínektől való távolságának átlaga **1.064 méter** volt.
- A **2020-as járványban** a 7 elsődleges kitöréssel érintett telep állandó vízfelszínektől való távolságának átlaga **1.481 méter** volt.
- **2021 tavaszán** a 3 elsődleges kitöréssel érintett telep állandó vízfelszínektől való távolságának átlaga **564 méter** volt.
- **2021 őszén** a 15 elsődleges kitöréssel érintett telep állandó vízfelszínektől való távolságának átlaga **895 méter** volt.
- **2022 tavaszán** a 11 elsődleges kitöréssel érintett telep állandó vízfelszínektől való távolságának átlaga **1.762 méter** volt.

2022 novemberében kezdődő járvány esetében **az első 92 kitörésre** vonatkoztatva:

- **állandó vízfelszínektől való távolságainak átlaga 917 méter volt.**
- csak két telep esetében mértünk 3 km-nél nagyobb távolságot.
- **56 telepnél a távolság 1 km-nél kisebb volt.**

ÉFHÁT/18/2023. körlevél (az első hullám után)

- Újratelepítések korlátozása, csak egyfázisú tartás engedélyezhető → állatmozgatás csökkentése
- Ramsari-terület
- Vizes élőhely
- Kötelező tamponos mintavétel

Ennek ellenére második hullám

- Vadmadarakban az egész országban folyamatosan jelen van (vándorlókban és itt élőkben egyaránt)
- A telepszám, állatsűrűség nem csökkent
- Ugyanazon a területen jelent meg, ugyanúgy szétterjedt
- Integráción belüli terjedés
- Szállító járművekkel, rakodó munkásokkal terjedés
- Tömő munkásokkal terjedés
- Kártalanítás rendszere védőháló
- Felelőtlen állattartói magatartás, hatóság szándékos kijátszása – ez NEM általánosítás... de az ágazat szereplői ezeket is védik, nem árulják el

Jövő

- Védőtávolság – Éltv módosítása... nem biztos, hogy átmegy (sokan várják, hatékony lehetőség, de sok konfliktussal fog járni az alkalmazása)
- 3/2017-es OFÁ határozat felülvizsgálata – nincs nagy elvárás felé, a mindenkori betartása a lényeg
- Kártalanítási rendelet módosítása – nagy ellenállás, még egyeztetések (bizonyos állattartás „ extrém sportnak” tekinthető → nem tiltjuk, saját felelősségre illetve csak korlátozott állami kártalanítási szerepvállalás mellett)
- Az egyes baromfi részágazatok érdeke ellentétes lehet az összágazati érdekekkel → ágazaton belüli egyeztetést és konszenzust igényel
- Vakcinázás → óriási várakozás, „csodafegyver”

Vakcinázás

- Az új vakcinák közül még egy sincs törzskönyvezve
- Franciaország talán elkezdte ősszel a vakcinázást
- EFSA részjelentést őszre ígért, teljest jövő nyárra
- Szakmai megközelítés: a védekezésünk hatékony kiegészítője lehet
 - óriási fegyelmet követel meg és feltételez valamennyi szereplőtől,
 - a behurcolást nem akadályozza meg, a biológiai biztonság bizonyos szempontból még fontosabb,
 - megbetegedés, elhullás csökken – a tüneteket elnyomhatja → korai felismerés elmaradásának veszélye,
 - vírusürítés, vírusterhelés csökken → a robbanásszerű szétterjedés veszélye csökken,
 - amelyik állományban megjelenik, azt fel kell számolni
- Kereskedelmi szempontok – egyeztetések a WOAH (OIE) platformján folyamatosak

Bizottság (EU) 2023/361 felhatalmazáson alapuló rendelete (madárinfluenzára vonatkozó speciális szabályok a XIII. mellékletében)

- Vakcinázás a tagállam döntése,
- az illetékes hatóság felügyelete mellett, az általa elrendelt és szabályozott módon,
- hatósági vakcinázási terv,
- nyilvántartási, tájékoztatási, jelentés tételi kötelezettség
- tájékoztatás a Bizottság és más tagállamok felé

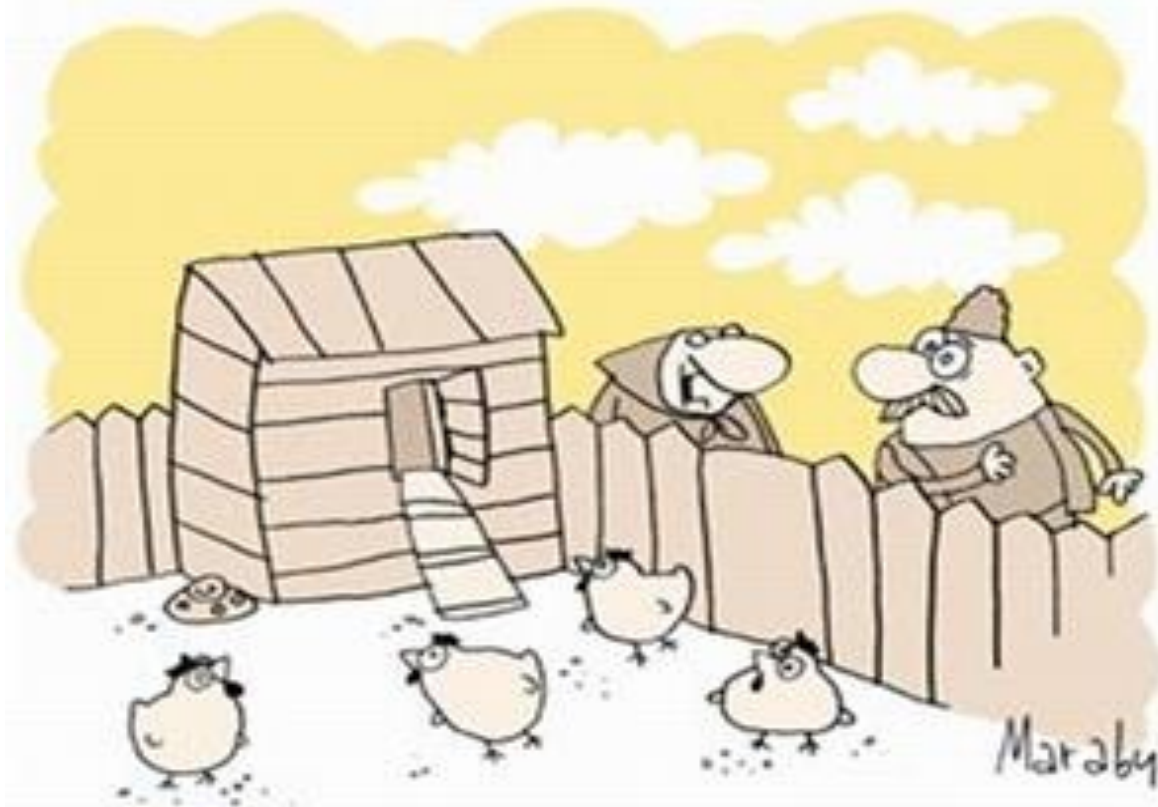
*Vakcinázás
(megelőző)*

Hatóság által elrendelt megerősített klinikai és laboratóriumi felügyelet

- Megerősített passzív felügyelet – elhullás heti virológiai vizsgálata,
- Megerősített aktív felügyelet – 30 naponként klinikai vizsgálat, mintavétel
- Másik tagállamba vágóbaromfi azonnali vágás céljából, keltetőtojás, naposcsibe, árutojás – további speciális szabályok
- Hús további feltételek nélkül mozgatható, ha az állatmozgatás az előírt feltételekkel összhangban történt

OFÁ felkérésére, a BTT szervezésében vakcinázási munkacsoport dolgozik

PENGEÉLEN



- Nyugi. Nem tüsszentés volt,
csak az ólajtó nyikordult meg!

hvg.hu hírek szünet nélkül

nébih

termőföldtől
az asztalig

*Köszönöm a
figyelmet!*

